ГОДИШЕН ДОКЛАД

НА НАЦИОНАЛНАТА ТЕЛЕФОННА ЛИНИЯ ЗА БОРБА С ТРАФИКА НА ХОРА ЗА 2024 г.

ЗА ГОРЕЩАТА ЛИНИЯ ЗА БОРБА С ТРАФИКА НА ХОРА В БЪЛГАРИЯ

Националната телефонна линия за борба с трафика на хора (НТЛБТХ) в България е специализирана услуга, предлагаща подкрепа на жертви на трафик. Основана е през 2015 г. от А21 България в партньорство с Националната комисия за борба с трафика на хора. НТЛБТХ предоставя важни насоки и съдействие както на жертвите, така и на широката общественост. Горещата линия работи 24/7 и е единственият ресурс в България, фокусиран изцяло в работа със сигнали, свързани с трафик на хора. Обучените оператори могат да отговарят на обаждания на над 200 езика с помощта на симултантен превод. Тъй като България продължава да бъде основен източник на жертви на трафик на хора в рамките на ЕС,[1] Горещата линия редовно получава сигнали за български граждани експлоатирани в чужбина. Телефонната линия работи с институции в България, както и с министерства и държавни органи от други страни членки на ЕС, за да гарантира координирани и бързи реакции на всеки сигнал. Това международно сътрудничество между различните институции и организации е ключово за ефективната борба с трафика на хора.

"Благодаря ви за помощта! Ако не бяхте вие, може би още щях да бъда там... Благодаря ви, че ме насърчавахте да бъда силна и смела!"

Спасена жертва след обаждане на Горещата линия

ОБОБЩЕНИЕ НА ДАННИТЕ [2]

Българската телефонна линия за борба с трафика на хора получава сигнали чрез телефонни обаждания, имейли, съобщения и през сайта (www.080020100.bg). През 2024 г. Горещата линия е приела 1147 контакта. Повече от половината от тях (50.9%) са пряко свързани с трафика на хора.

РЕЗЮМЕ

- **Горещата линия е обработила** 1147 КОНТАКТА
- 50.9% **от контактите са свързани с трафик на хора**
- **Горещата линия е идентифицирала и/или подпомогнала** 21 жертви на трафик
- 38.1% **от жертвите, идентифицирани и/или подпомогнати, са експлоатирани в България**
- **По-голямата част от жертвите, докладвани на Горещата линия, са** ЖЕНИ (72.7%)
- **По-голямата част от жертвите, докладвани на Горещата линия, са** БЪЛГАРИ (86.4%)
- **Подадени са** 33 СИГНАЛА **до полицията**
- 50% от жертвите, за които е съобщено на Горещата линия, са жертви на СЕКСУАЛНА ЕКСПЛОАТАЦИЯ

"Контактите" с Националната телефонна линия за борба с трафика на хора обхващат всички постъпили запитвания към Горещата линия чрез различни канали, включващи телефонни обаждания, имейли, SMS съобщения и онлайн формуляри. Тези запитвания включват сигнали за потенциални случаи на трафик на хора, различни престъпления - свързани или не с трафик на хора, общи въпроси относно трафика на хора, както и искания за различни видове съдействие, като например изготвяне на план за безопасност или проверка на оферта за работа.

"Сигналите" включват само тези контакти с Националната телефонна линия за борба с трафика на хора, които се отнасят до потенциална ситуация на трафик на хора.

Статистическите данни, показани по-долу, се основават на съществени контакти, постъпили към Националната телефонна линия за борба с трафика на хора в периода януари - декември 2024 г. и се отнасят до въпроси, свързани с трафика на хора. Този доклад не обхваща всички осъществени обаждания към Горещата линия, които могат да бъдат свързани с високо-рискови престъпления, нарушения на трудовите права и други.

За всеки отделен случай са събрани подробни данни според описателни критерии, включително пол, възраст, вид трафик, методи за контрол и начини на набиране. Данните, които се съдържат в този доклад, се основават само на случаи, за които тази информация е била налична. В някои от разговорите операторите не са успели да съберат пълни или конкретни подробности относно случая. Затова данните по-долу включват само случаите с налична информация.

ДЕМОГРАФСКИ ДАННИ / ОБАЖДАЩИ СЕ

Националната гореща линия за борба с трафика на хора продължава да получава сигнали от различни представители на обществото, включително потенциални жертви, неправителствени организации (НПО), професионалисти на първа линия и други. През 2024 г. по-голямата част от обаждащите се (67.2%) са членове на общността - притеснени приятели, роднини на потенциална жертва и граждани, забелязали подозрителна дейност. Въпреки че групата на гражданите традиционно съставлява по-голямата част от подаващите сигнали, през 2024 г. НТЛБТХ отчете голямо увеличение спрямо предходната 2023 г. - 37.4%. Това нарастване вероятно се дължи на кампаниите за информираност и на популяризирането на номера на Горещата линия.

ВИДОВЕ ОБАЖДАЩИ СЕ

ДЕМОГРАФСКИ ДАННИ / ЖЕРТВИ[3]

През 2024 г. Националната телефонна линия за борба с трафика на хора успешно идентифицира и/или подпомогна 21 жертви на трафик, девет от които постъпиха в програми за реинтеграция и придобиване на житейски умения на А21. Тези програми са създадени с цел подкрепа, съобразена с преживяната травма и ориентирана към индивидуалните нужди на оцелелите. Те имат ключова роля във възстановителния процес на жертвите. Макар че много от спасените в програмата са идентифицирани от горещата линия, през 2024 г. още 15 жертви на трафик са били насочени към А21 от други организации, което допълнително разширява обхвата и въздействието на програмата.

През 2024 г. чрез програмите за реинтеграция беше помогнато на 56 жертви на трафик, предлагайки им услуги, съобразени с индивидуалните нужди на всеки един от тях.

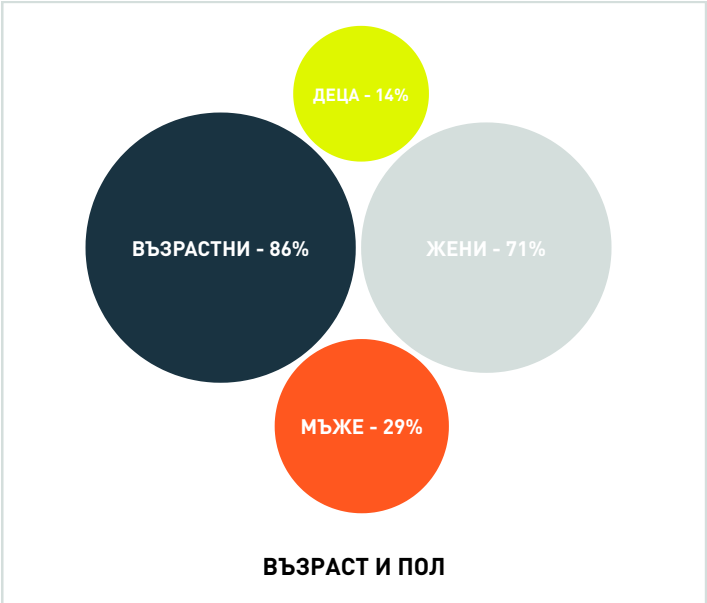
Предоставените услуги включват помощ за основни нужди, съдействие при настаняване, медицинско, психологическо и дентално лечение, уроци по език, финансова помощ, подкрепа при преместване.
Четирима от преминалите през програмите са постигнали независимост с ниска уязвимост към повторно въвличане в трафик.

ВЪЗРАСТ И ПОЛ

През 2024 г. 71.4% от сигналите към Горещата линия са били за жени жертви на трафик, а останалите 28.6% за жертви от мъжки пол. Това отбелязва спад от 20.1% в процента на мъжете жертви в сравнение с предходната 2023 година. Въпреки това, процентът им остава значително по-висок спрямо 2020 г., когато за мъже е било докладвано едва в 6.9% от случаите.

Макар че и през 2024 г. повечето потвърдени жертви са били пълнолетни - 85.7%, Горещата линия отчита значително увеличение (20.2%) на случаите, включващи непълнолетни, спрямо 2023 г.

ВЪЗРАСТ И ПОЛ

НАЦИОНАЛНОСТ НА ЖЕРТВИТЕ

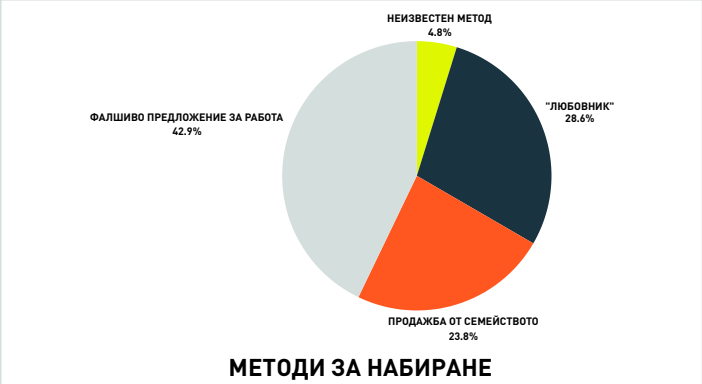
През 2024 г. 85.7% от жертвите, идентифицирани от Горещата линия, са с българска националност. Останалите 14.3% са граждани на Германия, Украйна и Филипините. По-голямата част от идентифицираните са експлоатирани извън територията на България – 42.9% в Германия и 19% във Великобритания. Останалите 38.1% от жертвите са експлоатирани в България. Въпреки че тези данни са сходни с тези от предходни години, в които по-голямата част от жертвите са били изведени извън страната, е важно да се отбележи, че Горещата линия вече идентифицира и случаи на чуждестранни граждани, експлоатирани в България.

НАЦИОНАЛНОСТ НА ЖЕРТВИТЕ

МЕТОДИ ЗА НАБИРАНЕ

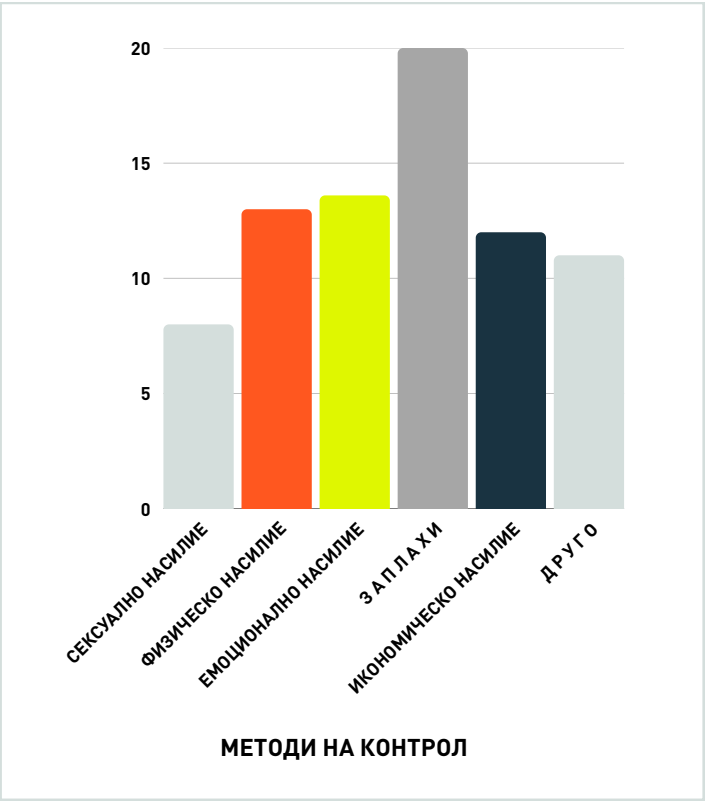
Трафикантите използват различни измамни и насилствени методи за набиране на жертви, включително тактиката „любовник" (lover boy), фалшиви предложения за работа, дори продажба от членове на семейството. През 2024 г. Горещата линия отчита 57.1% ръст в случаите на жертви, набрани чрез фалшиви предложения за работа – 42.9%. Над една четвърт от жертвите са били подготвени за трафик чрез тактиката „любовник", което бележи 57.1% увеличение спрямо 2023 г.

МЕТОДИ ЗА НАБИРАНЕ

МЕТОДИ НА КОНТРОЛ

За да държат жертвите в експлоатация, трафикантите използват разнообразни тактики за манипулация и принуда. Жертвите, идентифицирани или подпомогнати от Националната телефонна линия за борба с трафика на хора, посочват методи на контрол като: заплахи[4] изолация[5] емоционално, физическо, сексуално или икономическо насилие[6] злоупотреба с вещества, умишлено унищожаване или задържане на лични документи. Често върху жертвите се прилагат множество методи едновременно. Подобно на предходната година, през 2024 г. Горещата линия отчита, че заплахите са най-често използваният метод на контрол — над 20% от случаите, включително заплахи към жертвата и нейното семейство, както и заплахи за подаване на сигнал до властите. Други често срещани методи през 2024 г. включват: емоционално насилие (13.6%), физическо насилие (12.5%) и икономическо насилие (12.5%).

МЕТОДИ НА КОНТРОЛ

ВИДОВЕ ЕКСПЛОАТАЦИЯ

През 2024 г. трудовата и сексуалната експлоатация остават най-често срещаните форми на експлоатация, докладвани на Горещата линия. Почти половината (47.6%) от всички жертви са били сексуално експлоатирани, а 28.6% — трудово. НТЛБТХ също така е получила сигнали за принудително подчинение в домашни условия и за сексуална експлоатация на деца. Сред идентифицираните и/или подпомогнатите непълнолетни, две трети са български граждани, станали жертви на сексуална експлоатация.

ВИДОВЕ ЕКСПЛОАТАЦИЯ

ПОХОД ЗА СВОБОДА В БЪЛГАРИЯ

А21 България продължи да полага големи усилия за популяризиране на услугите на Националната телефонна линия за борба с трафика на хора чрез две ключови кампании – „Виждаш ли ме?“ [7](CYSM?) и „Поход за свобода“ (WFF). През 2024 г. участието в “Поход за свобода” [8]се увеличи с 68% в сравнение с 2023 г., като в осем града се включиха над 840 участници - с два града повече в сравнение с предходната година. По време на събитието беше разпространяван номерът на НТЛБТХ заедно с материали, предназначени за повишаване на информираността и разбирането за трафика на хора. Освен самото събитие, кампанията достигна до още по-широка аудитория чрез рекламен спот, излъчен по БНТ и показан на големи екрани на ЖП гарите из цялата страна. Тази стратегическа информационна кампания достигна до милиони потенциални зрители, като допълнително повиши информираността за трафика на хора в цялата страна.

КАМПАНИЯ “ВИЖДАШ ЛИ МЕ?” насочва общественото внимание към това как да разпознаваме и да съобщаваме за трафик на хора на Горещата линия

През 2024 г. екипът осигури рекламно пространство за материали от „Виждаш ли ме?“ както в метрото, така и в националната железопътна мрежа. В софийското метро 50 банера бяха поставени във влаковете, достигащи до потенциална аудитория от около 1 милион пътници. Освен това, чрез партньорство с Националната компания за железопътна инфраструктура, започвайки от октомври, плакати, филми и листовки бяха разпространени на повече от 10 гари, достигащи до потенциално 2 милиона пътници. В допълнение към рекламата, 30-секундни версии на късометражните филми от кампанията се излъчваха в киносалоните на „Арена“ като трейлър в продължение на два месеца. В резултат на кампанията в кината, посланието на „Виждаш ли ме?“ и номерът на Горещата линия достигнаха до 183 200 души.

"Благодаря ви за помощта, благодаря ви за всичко, на целия екип. Иска ми се да има повече добри хора като вас, към които може да се обърнем. Пожелавам на всички много здраве и късмет, нека се случи най-прекрасното нещо в живота ви. Дано да има повече хора като вас - толкова грижовни и всеотдайни."

Жертва, възстановена и оцеляла след обаждане на горещата линия

ОБУЧЕНИЯ ЗА ПРОФЕСИОНАЛИСТИ НА ПЪРВА ЛИНИЯ

Чрез провеждането на обучения за професионалисти на първа линия през 2024 г. А21 България продължи усилията си за подобряване на идентифицирането на потенциални жертви на трафик и за първи път обучи прокурори заедно с Националната и местните комисии за борба с трафика на хора. Тези обучения са насочени към професионалисти, за които е по-вероятно да се сблъскат с жертви на трафик поради естеството на работата им. Обученията на А21 подготвят специалисти като им осигуряват експертни познания по темата за трафика на хора, способност да разпознават ситуации на трафик и умения да прилагат подход, поставящ в центъра нуждите на жертвата.

По време на обученията участниците се запознават и с услугите на Горещата линия, което им дава възможност по-добре да идентифицират и подкрепят потенциални жертви. През 2024 г. А21 България проведе 13 обучителни сесии, като обучи общо 296 професионалисти на първа линия, включително прокурори, служители на правоприлагащите органи, медицински и здравни специалисти, преподаватели и имиграционни и гранични служители. В резултат на това, НТЛБТХ отчита връзка между увеличения брой професионални обучения и ръста на сигналите, подадени от специалисти на първа линия. Този тип сигнали са се увеличили с 13,3% спрямо предходната година.

ПРИМЕР ОТ ПРАКТИКАТА: ПРИНУДИТЕЛНО ПОДЧИНЕНИЕ В ДОМАШНИ УСЛОВИЯ В БЪЛГАРИЯ

Лиз, жена от Югоизточна Азия, работела като домашна помощница в домакинството на заможно семейство в България. Член на местната общност се обезпокоил, след като тя споделила условията, при които работи: 16-часови работни дни, ограничена свобода на движение, отнети документи и постоянно наблюдение. Опасявайки се, че може да е жертва на трафик на хора, той се свързал с Горещата линия.

Лиз имала право да излиза само за кратко в неделя и то под надзор. Нямала достъп до Интернет и можела да използва телефон единствено за връзка с работодателите си. Заплашвана с арест или депортиране, ако се опита да напусне, тя се страхувала както за своята безопасност, така и за оцеляването на семейството си у дома.

Следвайки указанията на НТЛБТХ, загриженият гражданин се опитал да ѝ предостави номера на Горещата линия - 080020100, но скоро Лиз изчезнала. Няколко дни по-късно тя тайно успяла да се сдобие със SIM карта, което позволило на екипа на Горещата линия да установи контакт с нея. Първоначално уплашена, тя се колебаела дали да повярва, че е възможно да ѝ се помогне. Когато станало ясно, че тя не може да напусне сама, властите били уведомени и изпратени да се намесят. Извеждането било бързо и без усложнения, въпреки че работодателите ѝ отрекли да са задържали нейните документи.

Лиз била настанена в приют за жертви на трафик, където специалисти започнали да работят с нея. Също така се включила в програмите за реинтеграция и придобиване на житейски умения в дневния център на A21 – сигурна среда, в която могла свободно да изразява своите чувства и мнения, и да продължи по пътя на възстановяване с подкрепата на екипа на A21.

Днес Лиз има сигурна и стабилна работа и е благодарна за възвърнатата си свобода.

Като услуга, предоставяща подкрепа на хора, попаднали в ситуации на експлоатация, Националната телефонна линия за борба с трафика на хора в България играе ключова роля в идентифицирането и проследяването на новите тенденции, свързани с трафика на хора в страната. Всяка година Горещата линия полага целенасочени усилия за разширяване на своята партньорска мрежа както в България, така и в други европейски държави, за да гарантира, че събраните данни отразяват точно настоящите тенденции в областта на трафика на хора. НТЛБТХ в България е отворена за сътрудничество с нови партньори, ангажирани с инициативи за превенция и противодействие на трафика на хора в България и на европейско ниво. Такива партньорства са ключови за предоставяне на необходимите услуги на идентифицирани жертви на трафик, както и за повишаване на информираността относно дейността и възможностите за подкрепа, които Горещата линия предлага на територията на страната.

080020100

Национална телефонна линия за борба с **трафика на хора**

INFO@080020100.BG WWW.080020100.BG

Наблюденията, съдържащи се в настоящия доклад, се основават единствено на информация, постъпила към Националната телефонна линия за борба с трафика на хора в България през отчетния период. Данните не следва да се тълкуват като изчерпателен показател за мащаба или разпространението на трафика в страната.

БЕЛЕЖКИ

1. Държавен департамент на САЩ. (2024). Доклад за трафика на хора – 2024 г.: България. https://www.state.gov/reports/2024-trafficking-in-persons-report/bulgaria/
2. С цел гарантиране на достоверността на данните, настоящият доклад включва само информация от сигнали, подадени към Националната телефонна линия, които се отнасят до идентифицирани жертви или лица с висока вероятност да бъдат жертви на трафик. Докладът възприема консервативен подход при представянето на данните и анализа, като изключва сигнали за потенциални жертви, които не могат да бъдат поне минимално потвърдени.
3. Данните обхващат единствено случаи, докладвани към Националната телефонна линия за борба с трафика на хора в България, и не включват сигнали, получени от A21 България по други канали.
4. Заплахите включват заплахи за нанасяне на вреда на жертвата, нейното семейство или други лица; заплахи за уронване на репутацията ѝ; или заплахи за подаване на сигнал до полицията, имиграционните власти или други държавни органи.
5. Изолацията може да включва физическа изолация или ограничаване на свободата, отказ от достъп до медицинска помощ, наблюдение или контрол над жертвата на обществени места, както и често преместване от едно място на друго.
6. Икономическата експлоатация включва случаи на дългова зависимост, при които трафикантите ограничават достъпа на жертвата до финансови средства – изцяло или частично.
7. Кампанията "Виждаш ли ме?" (CYSM?) е глобална инициатива на A21, насочена към повишаване на информираността на широката общественост относно признаците на трафик на хора и насърчаване на подаването на сигнали към съответните национални горещи линии. Късометражните филми по реални случаи на A21 представят съдбите на милиони мъже, жени и деца, попаднали в съвременно робство. В партньорство с правоприлагащи органи, правителства, бизнес и неправителствени организации, целта е информираността да се превърне в реални действия.
8. „Поход за свобода" (WFF) е ден за „глобална промяна чрез действия на местно ниво" в борбата срещу трафика на хора, по време на който хора от различни градове организират шествия, за да повишат обществената информираност и да постигнат верижен ефект чрез действията си по света.

© A21 USA, INC. 2025. ALL RIGHTS RESERVED.